

Kultūras ministrija

KM medijpratības veicināšanas partneru trešā sanāksme

2018.gada 22.martā
Kultūras ministrijā

Kultūras ministrija

Sanāksmes plāns

- 1) Valsts sekretāra vietnieces starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos Initas Paulovičas uzruna;
- 1) KM medijpratības aktivitātes 2017. un 2018.gadā;
- 3) Iespējamā turpmākā sadarbība;
- 4) Medijpratības veicināšanas partneru aptaujas rezultāti;

Kultūras ministrija

8 prezentācijas par medijpratības projektiem (līdz 7 min):

- * Drošāka interneta centrs
- * Vidzemes Augstskola
- * Projekts "Pilna doma"
- * Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmija
- * Biedrība "Droši un koši"
- * Izglītības Attīstības centrs
- * UNESCO Medijpratības katedra Latvijas Universitātē
- * "Quo tu domā?"

Kultūras ministrija

KM 2017.gadā dažādām medijpratības veicināšanas aktivitātēm veltīti **36 917** EUR:

- Latvijas iedzīvotāju medijpratības pētījums
- Latvijas bērnu un pusaudžu (9-16 gadi) medijpratības pētījums
- pedagogu un bibliotekāru mācības
- medijpratību veicinoši pasākumi jauniešiem
- medijpratības veicināšanas plakāts
- izdevums „Ceļojums medijpratībā: idejas nodarbībām ar bērniem bibliotēkās”
- atbalsts vairāku pedagogiem adresētu medijpratības materiālu izveidei
- medijpratības ekspertes Sofijas Malmbergas vieslekcija bibliotekāriem
- u.c.

Kultūras ministrija

KM medijpratības veicināšanai 2017

1. Izpēte un analīze

Photo: Eric Pickersgill
<http://www.designboom.com/art/eric-pickersgill-removed-smartphones-10-14-2015/>

Pētījumi:

- par Latvijas iedzīvotāju medijpratību 2017.gadā
- par bērnu un pusaudžu medijpratību

Pieejami:

<https://www.km.gov.lv/lv/mediju-politika/prezentacijas-un-petijumi>

Kopsavilkumi ENG:

<https://www.km.gov.lv/en/media-policy/research>

KĀDAS PLATFORMAS IZMANTO?

cik % respondentu vecumā no 9 līdz 16 gadiem katru dienu izmanto šādas interneta vietnes, sociālos portālus, saziņas platformas...

Katru dienu:

- izmanto Instagram 60% meiteņu un 47% puīšu
- izmanto Snapchat 46% meiteņu un 28% puīšu
- izmanto Musical.ly 22% meiteņu un 9% puīšu

YouTube

KLASE

Google

WhatsApp

Instagram

Snapchat

Facebook

vk.ru (vkontakte.ru)

Spotify

Musical.ly

Skype

Wikipedia

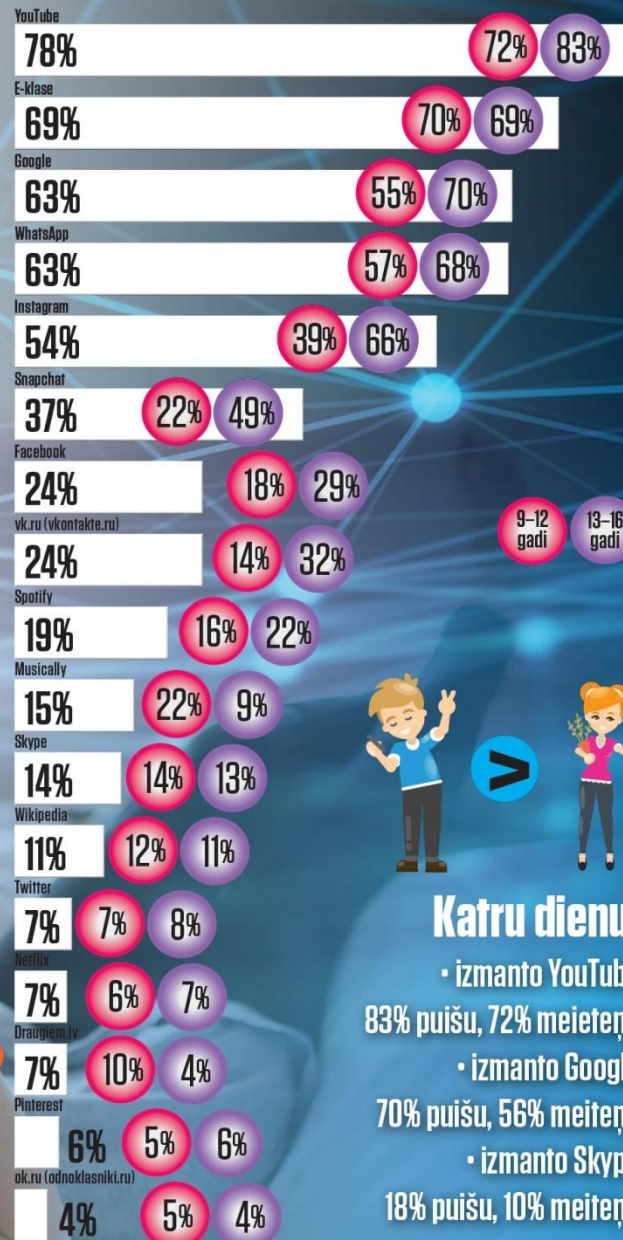
Twitter

NETFLIX

Draugiem.lv

Pinterest

ok.ru (odnoklassniki.ru)

Katru dienu:

- izmanto YouTube 83% puīšu, 72% meiteņu
- izmanto Google 70% puīšu, 56% meiteņu
- izmanto Skype 18% puīšu, 10% meiteņu

Kultūras ministrija

2. Materiāli un mācības multiplikatoriem

bibliotekāriem, skolotājiem, pašvaldību jaunatnes lietu speciālistiem u.c.

- Izveidoti uzskates materiāli skolēnu medijpratības stiprināšanai 3., 6. un 9.klases skolēniem (Drošāka interneta centrs);

Kultūras ministrija

Iztulkota un adaptēta materiālu kopa no Zviedrijas

gatavi video, uzdevumi, prezentācijas

www.pilnadoma.lv (Enciklopēdijas sadaļa)

Meklētājprogrammas nav neitrālas

Meklētājprogramma ir programma, kas palīdz jums atrast tiešsaistē nepieciešamo informāciju. Lietotājiem parasti šie pakalpojumi ir bezmaksas, taču tos vada uzņēmumi, kuri vēlas nopelnīt. Uzņēmumu ienākumi veidojas no reklāmām, kas redzamas apmeklētājiem.

Pērc, pērc, pērc! Kā darbojas reklāma.

Ar reklāmu sastopamies jebkur: televīzijā un radio, tiešsaistē, datorspēlēs, avīzēs un filmās. Reklāma var būt tieša vai arī slēpta, piemēram, produktu izvietošana televīzijas raidījumos. Mediju lietotājam ir svarīgi zināt, kā darbojas reklāma.

Kas ir propaganda?

Propaganda ir informācija no viena vai vairākiem sūtītājiem vienam vai vairākiem adresātiem. Sūtītājs vēlas, lai saņēmējs mainītu savus uzskatus un galu galā mainītu savu uzvedību. Ziņojumiem var būt dažādi veidi

“MIL for me” (Media and information literacy for me)

Kultūras ministrija

Metodiskais materiāls

bibliotekāriem, skolotājiem, vecākiem

Autore: Dr.sc.comm. Aiga Grēniņa

Kā ar grāmatas starpniecību attīstīt

- kritiskās domāšanas,
 - satura izvērtēšanas,
 - atstāstīšanas,
 - jautāšanas
- prasmes

Uzzini vairāk:

<https://www.km.gov.lv/lv/mediju-politika/jaunumi/izdevums-celojums-medijpratiba-idejas-nodarbibam-ar-berniem-bibliotekas-driz-sasniegs-skolu-un-pubiskas-bibliotekas-1473>

Lejupielādē:

https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/mediju_politika/medijprat%C4%ABba/Celojums_medijpratiba_lejupladei.pdf

CEĻOJUMS MEDIJPRATĪBĀ

Idejas nodarbībām ar bērniem bibliotēkās

Kultūras ministrija

Materiāli un mācības multiplikatoriem II

- Organizēta Zviedrijas medijpratības ekspertes Sofijas Malmbergas vieslekcija Latvijas bibliotekāriem;
- Par medijpratību informēti pašvaldību jaunatnes lietu speciālisti (sadarbībā ar IZM);
- LNB un UNESCO Medijpratības katedra Latvijas Universitātē īstenoja mācības. 2017. gadā tās **apmeklēja 191 pedagogs un 274 – bibliotekāri.**

Kultūras ministrija

3. Jauniešu izglītošanas pasākumi

- Radošais seminārs Latgales skolu jauniešiem „365 dienas ar medijiem” Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā;
- 2017.gadā notikuši 2 nacionālie skolēnu debašu turnīri par medijpratības jautājumiem. Debates par tēmām:
 - Sociālo tīklu mediji veicina jauniešu izpratni par politiskiem procesiem
 - Latvijā ir/nav pieprasījums pēc kvalitatīva mediju satura

Kultūras ministrija

Medijpratību un kritisko domāšanu veicinošs plakāts 35 Latvijas skolās (Latvijas Debašu asociācija)

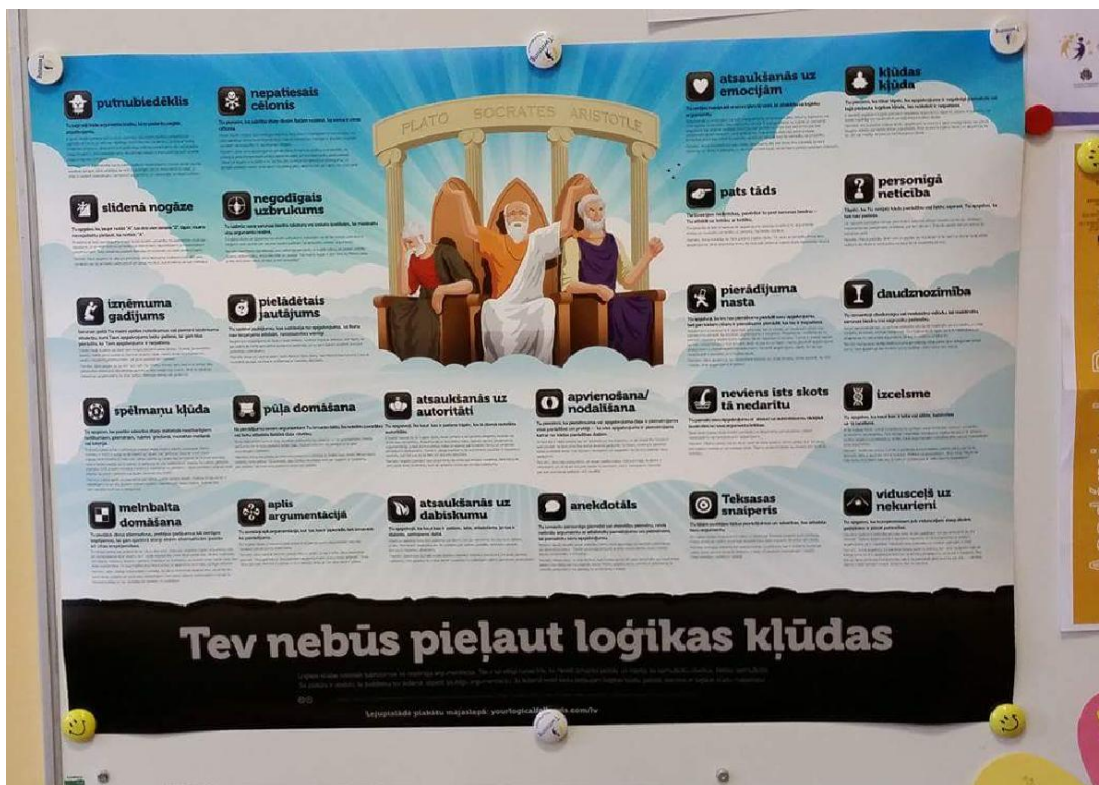

Foto: Latvijas Debašu asociācija

Kultūras ministrija

4. Veicināta plašākas sabiedrības medijpratība

KM pārstāvju intervijas medijos, lekcijas,
semināri, prezentācijas

Kultūras ministrija

Vai finansiāli jāšoda mediji, kas izplata viltus ziņas?

“Quo tu domā?” debates

sarunu festivālā “Lampa” 30.06.2017. Cēsīs

QUO Tu domā?

Publicēšanas datums: 2017. gada 3. jūl.

Skaties:

https://www.youtube.com/watch?v=6aOQoH-DP_4

Kāpēc? Vai medijam ir jābūt objektīvam un neitrālam? Vai vārda brīvība ļauj publicēt visu, kas ienāk prātā? Un galu galā – kā atšķirt patiesu informāciju no puspatiesības vai viedokļa? Debates, gluži kā jebkura saruna, paredz problēmas kritisku analīzi, savukārt tā ļauj labāk izprast valdības un ekspertu lēmumus par svarīgām tēmām.

Kultūras ministrija

Vai cilvēkiem būtu jāļauj anonīmi komentēt internetā?

“Quo tu domā?” debates 01.12.2017.

QUO Tu domā?

Publicēšanas datums: 2017. gada 4. dec.

Vai vārda brīvība ļauj publicēt visu, kas ienāk prātā? Vai interneta medijiem nebūtu jābūt atbildīgiem par to, kas tiek publicēts viņu portālos? Vai to ir jāierobežo vai tomēr nē? Debašu mērķis ir veicināt diskusiju par mediju kvalitāti un spēju vērtēt informāciju kritiski.

Skaties:

<https://www.youtube.com/watch?v=XKcv8HiJGQc>

Kultūras ministrija

Medijpratībai veltīto konferenču cikls

Aprīlī 2017

**Sadarbībā ar
Britu Padomi
un Latvijas
augstskolām**

**Saites uz
video –
nākamajā
slaidā**

Liepājā

- *Medijpratība no pirmajiem burtiem līdz viedierīcēm un TV pultīm: pedagogu, žurnālistu un vecāku loma tās stiprināšanā*

Rēzeknē

- *Pierobeža un (ne)sasniedzamie: pedagogu un žurnālistu loma medijpratības stiprināšanā*

Valmierā

- *Medijpratība digitālā pasaulē: ceļa rādītāji tiem, kas klikšķina*

Rīgā

- *Medijpratības izaicinājumi: no pirmklasnieka līdz senioram, no padomu portāliem līdz politikai*

Kultūras ministrija

Video no konferencēm

- Pilns video no Vidzemes Augstskolas konferences

<https://www.youtube.com/watch?v=d8CkNe1GdX8>

- Pirmā video daļa no Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas

https://www.youtube.com/watch?v=H6GguU1_Hqw

- Otrā video daļa no Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas

<https://www.youtube.com/watch?v=TDa13tbAWVs>

- Ziņas sižets par konferenci LU SZF

<https://www.youtube.com/watch?v=m-cAPgKYNmk>

Kultūras ministrija

Kultūras ministrija

Kā Tu lieto MEDIJUS?

Medijpratības veicināšanas plakāts

pašvaldības iestādēs,
bibliotēkās, skolās,
jaunatnes centros

VĀRDNĪCA

Medijpratība -

cilvēka prasme lietot medijus, meklēt un analizēt informāciju, kritiski izvērtēt mediju vēstījumus un piedalīties mediju saturā veidošanā.

Viltus ziņas -

apzināti izplatīta nepatiesa vai ļoti sagrozīta informācija, visbiežāk, lai sasniegtu kādu politisku mērķi, biznesa intereses (piemēram, savāktu vairāk klikšķu rakstam internetā) vai īslaicīgu popularitāti. Viltus ziņas nav jauns fenomēns, tās izmantotas jau pirms gadsimtiem, piemēram, lai manipulētu par kara sākšanas jemeslu. Taču mūsdienās sociālo mediju popularitāte ļauj šim žiņģim izplatīties daudz ātrāk un plašāk.

Lai arī izklausās vilinoši, vispirms rūpīgi jāpārlicinās, vai ieteikums ir pamatots. Varbūt tas ir izdomāts, kā, piemēram, šis raksts.

LAI NIEKRISTU INFORMĀCIJAS LAMATĀS, PIEVĒRS UZMANĪBU:

- Medijam – vai tas šķiet uzticams? Vai tam ir norādīta redakcija, raksta/sižeta autors/te?
- Argumentiem – vai tiek izmantoti racionāli argumenti vai arī tikai emocijas, raisītas bailes?
- Reklāmas soļījumiem – vai tie ir reāli? Vai ir iespējams apgūt svešvalodu vienā dienā un notievēt par 30 kg nedēļas laikā?
- Vai attēls, kas tiek uzdots kā aculiecinieka redzējais no negadījuma vietas, patiesībā nav fragments no mākslas filmas vai cita notikuma?
- Vai attēls / video nostiprina aizspriedumus par kādu sabiedrības grupu – sievietēm, vīriešiem, noteiktas tautības cilvēkiem?

Mums katram ir savi mediju lietošanas un informācijas izvērtēšanas paradumi.

ANDRIS (37): „Esmu ļoti aizņemts, tāpēc avīzēs vai interneta portālos izlasu tikai virsrakstus un esmu par visu informēts.”

Andris, no virsrakstiem uzzināsi tikai īsus satura fragmentus. To, ko redakcija ir izvēlējusies kā svarīgāko vai uzmanību saistošāko. Zinām, ka kaut kas ir noticis, bet – kā un kāpēc? Kādas būs sekas? Turklāt, dažkārt virsraksts tiek pārspēlēts vai parādās tikai vienas pušu ziņa – tikai vienu no pārstāvētajiem viedokļiem vai notikuma aspektiem. Tāpēc, ja tēma interesē, izlasi rakstu līdz beigām. Iespējams, ka situācija nav tik dramatiska vai notikums – sensacionāls, kā var šķist pēc virsraksta.

ANNA (62): „Esmu labsirdīga un, lai gan man nav daudz naudas, vēlos palīdzēt nelaimīgā nodokļu saņēmējiem. Tāpēc Facebook laprāt dalos ar ziņām, kurās ir lūgums ziedot vai aicinājums palīdzēt atņemt pazudušu kaķēni.”

Anna, tas, ka neesi vienatnīga, ir apsvērumi. Tomēr, lai nezaudētu ziņu, kas vairs nav aktuāla, apskaties oriģinālo raksta saturu pat tad, ja kāds draugs ar to senākais šķiet. Varbūt kājās jau sveķis un vēsels ir mājās! Savāki, lai savu ziedojumu nepārskaitītu krāpniekam, izpēti līdzīga izveidoto profilu un rūpīgi izvērtē, vai šis cilvēks varētu būt īsts. Krāpnieki mēdz izveidot viltus profilus, izmantojot reāla cilvēka attēlu, kurš par to var arī neko nezināt.

Vēlies uzlabot savu vielmaiņu? Sāc lietot dzinu!

Ja Tu vēlies veicināt vielmaiņu, sāc patērēt dzinu.

20 Zec medij

Facebook akcija 18. aprīlī 2017. 18:18

Londonā: ja tu vēlies veicināt vielmaiņu, sāc patērēt dzinu. Jaunā pētījumā ir atklāts, ka dzinā saturošais organisms spējais sadalīt kalorijas straužāk līgumā pēc dabas lietošanas.

Pētnieki no **Spēles Universitātes** atradīši norādīti, ka dzinā ir radīti no kaķu ogām, kas ir bagātas ar **ammoniacinām** un sekām vielmaiņu. Pētīti, kurām tika dotas regulāras šīs atbilstošā dabas devas, tika novērtēta vielmaiņas palīdzība par 17 procentiem.

Dzinā ir alkoholisks dzēriens ar vienu no zemākajām enerģētiskajām vērtībām – tikai 97 kalorijas vienā glāzē.

Tagi: **Vēlies Dzinā Vēlmaņa Kalorijas Dabas Spēles Universitāte**

Uzzini vairāk:

<https://www.km.gov.lv/lv/ministrija/jaunumi/ipas-a-videolekcija-pasvaldibu-darbiniekus-izglito-medijpratiba-pasvaldibas-izvietos-plakatus-iedzivotaju-medijpratibas-sekmesanai-1523>

Lejupielādē:

https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/mediju_politika/medijprat%C4%ABba/Medijpratibas_v_eicinasanas_plakats.pdf

KĀDI IR TAVI?

ELĪNA (16): „Rakstot var daudz ko pārspēlēt, nepateikt. Savām acīm gan var ticēt, tāpēc domāju, ka video ir uzticamāki.”

Elīna, arī video vai attēls var paust spēcīgu vēstījumu un manipulēt ar Tavām emocijām. Tev to pat neapziņoties. To var panākt, paplašinot sietu ar dramatisku fona mūziku, izvēloties noteiktu filmēšanas leņķi vai, piemēram, kādu cilvēku filmējot ar „dabisku” kameras, lai radītu nepatīkamu iespaidu. Ar montāžas programmu palīdzību video var tikt leikauts citāds, ko intervērtāis ir saicis pavasim citā kontekstā vai sarunā. Tāpēc kritiski izvērtē arī televīzijas un radio sietus, un jo sevī – video Youtube vidē!

DAVIS (25): „Ceru, ka arī man paveiksies interneta izlozēs. Lasīju komentāros, ka kāds tā vinnējis stīlīgu telefonu, cits – ceļojumu uz Ameriku. Sociālais medijos tikai jāpārsūta citiem ieraksts par akciju un jāgaida rezultāti.”

Dāvis, ne vienmēr sociālais medijos izplatītās izlozes patiesi notiek, it īpaši, ja tiek solīta ļoti dārga balva. Dažkārt to mēģina īstenot vienpersonīgi uzvarētāji vai iegūt informāciju par Tavi. Pirms izlozēties veiksmi, pārlicināsi, ka izlozes organizētājs ir īsts uzņēmums, nevis izveidots viltus profils.

Kultūras ministrija

Videolekcijas un diskusijas

Lekcija "Medijpratība: kāda ir situācija Latvijā un kā šo prasmi varam veicināt"

Vada Klinta Ločmele (Dr.sc.comm., Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte), 04.01.2018.

Uzzini vairāk:

<https://www.km.gov.lv/lv/ministrija/jaunumi/ipasa-videolekcija-pasvaldibu-darbiniekus-izglito-medijpratiba-pasvaldibas-izvietos-plakatus-iedzivotaju-medijpratibas-sekmesanai-1523>

Skaties:

<http://www.lps.lv/lv/tiesraide-s-videoarhivs/videoarhivs/120-videolekcija-par-medijpratibu>

2006.gadā vēl nebija

Kultūras ministrija

WhatsApp

Un citu mūsdienās ierastu komunikācijas ierīču un aplikāciju...

LATVIJAS PAŠVALDĪBĀS SAVIENĪBĀS

Klinta Ločmele
KM Mediju politikas nodaļas eksperte

0:09:09 / 1:29:37

5. Izglītoti un koordinēti medijpratības veicināšanas sistēmas veidotāji

- **Sadarbībā ar Britu Padomi** noorganizēta Latvijas delegācijas (14 dalībnieki no valsts pārvaldes, NVO, sabiedriskajiem medijiem) **studiju vizīte Londonā** medijpratības veicināšanas labās prakses iepazīšanai BBC, SKY Skills Studios, OFCOM, Britu bibliotēkā, nevalstiskajās organizācijās un citur (2017.gada 31.janvāris-3.februāris);
- Medijpratības veicināšanas partneru sanāksmes;
- Informatīvi e-pasti ar aktualitātēm

Kultūras ministrija

Viltus ziņu atmaskošanas projekti

(mediju atbalsta programmu ietvaros)

Melu teorija TV3

Skaties:

<https://tvplay.skaties.lv/parraides/melu-teorija>

Kultūras ministrija

LATVIJAS AVĪZE

rakstu sērija "Atmaskots!"

Krievijas portāli: latviešu nacionālais varonis Lāčplēsis patiesībā ir krievu kņazs (53)

Viltus ziņa: latviešu nacionālais varonis Lāčplēsis patiesībā ir krievu kņazs

Viltus ziņa: Latvijas iedzīvotājiem visvairāk interesējusi Krievijas prezidenta Jaungada uzruna (40)

Viltus ziņa: Latvijas iedzīvotājiem visvairāk interesējusi Krievijas prezidenta Jaungada uzruna

Viltus ziņa: Baltijas bērnus gatavo karam ar Putinu (13)

Viltus ziņa: Baltijas bērnus gatavo karam ar Putinu

Draugiem

Twitter

E-pasts

Lasi: <http://www.la.lv/category/latvijas-avize-atmasko/>

is attiecībā uz Latviju dažādos veidos un interpretācijās mediju ziņu lapās, saistās ar krievu personvārdu oficiālo

Kultūras ministrija

Citas medijpratības iniciatīvas

MEDIJPRATĪBAS RESURSU APKOPOJUMS 2018

Iedvesmai un izmantošanai mācību procesā

Kultūras ministrija

DROSS
INTERNETS.LV

*Apkopotos materiālus veidojuši dažādi medijpratības
veicināšanas partneri Latvijā atšķirīga finansējuma ietvaros*

<https://www.km.gov.lv/lv/mediju-politika/prezentācijas-un-petījumi>

Prezentācijas

Prezentācija Bērnu un pusaudžu (9-16 gadi) medijpratības pētījuma rezultāti 2018.gada 6.februārī

Prezentācija Medijpratības resursu apkopojums 2018 - iedvesmai un izmantošanai mācību procesā

Prezentācija Kultūras ministrijas rīkotajā medijpratības veicināšanas partneru sanāksmē 2016.gada 10.oktobrī

Kultūras ministrija

Vairāk informācijas:

<https://www.km.gov.lv/lv/mediju-politika/prezentacijas-un-petijumi>

Šeit atrodams:

- Medijpratības pētījumi pilnā apjomā un Kultūras ministrijas veidotās rezultātu izklāsta prezentācijas
- KM priekšlikumi projektam par kompetenču pieeju mācību saturā (Skola 2030)
- Medijpratības resursu apkopojums 2018 - iedvesmai un izmantošanai mācību procesā
- Dažādas KM prezentācijas par medijpratības nozīmi un situāciju Latvijā

Kultūras ministrija

2018.gadā

Atbilstoši Mediju politikas
pamatnostādnēm 2016.-2020.gadam

Kultūras ministrija veidos

AUDIOVIZUĀLU mācību līdzekļi

pirmsskolas vecuma un skolas 1.-2.klašu
bērniem, lai medijpratību skaidrotu viņiem
piemērotā veidā

Kultūras ministrija

2018.gadā

Atbilstoši Mediju
politikas
pamatnostādņem
2016.-
2020.gadam

- tiks turpināts atbalsts **bibliotekāru un pedagogu mācībām**;
 - tiks turpināts atbalsts medijpratības veicināšanai, izmantojot **debašu metodi**;
 - tiks turpināts darbs ar **pašvaldību jaunatnes speciālistiem**
- +
- jau sākta sadarbība ar NVO namu Rīgā
 - novadītas nodarbības Latvijas Pašvaldību mācību centrā

Kultūras ministrija

2018.gadā

Lielāks uzsvars uz **medijpratību** mediju atbalsta programmu ietvaros

Iespēja organizācijām sadarboties ar mediju satura veidotājiem – kopprojektos

(2017.gadā mediju kritikas kategorijā, kas cieši saistīta ar medijpratības sekmēšanu, – 0 pieteikumu)

Kultūras ministrija

Informācijai

<https://eeagrants.org/News/2018/Invitation-to-bid-Fund-Operator-for-the-Active-Citizens-Fund-in-Latvia>

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway grants

Search eeagrants.org

NEWS | WHO WE ARE | WHAT WE DO | WHERE WE WORK | HOW TO APPLY | PARTNERSHIPS | RESULTS & DATA

FRONTPAGE > NEWS > 2018 > INVITATION TO BID: FUND OPERATOR FOR THE ACTIVE CITIZENS FUND IN LATVIA

NEWS

INVITATION TO BID: FUND OPERATOR FOR THE ACTIVE CITIZENS FUND IN POLAND

INVITATION TO BID: FUND OPERATOR FOR THE ACTIVE CITIZENS FUND IN LATVIA

The Financial Mechanism Office – the secretariat of the EEA and Norway Grants – is seeking a Fund Operator to develop and implement the EEA Grants programme for civil society in Latvia 2014-2021 (the 'Active Citizens Fund'). This is the invitation to bid.

9.3.2018

Share:

8 500 000 EUR

Mērķis: 'Civil society and active citizenship strengthened and vulnerable groups empowered'.

The Active Citizens Fund 2014-2021 in Latvia shall seek to develop the long-term sustainability and capacity of the **civil society sector**, with the aim of strengthening its role in **promoting democratic participation, active citizenship and human rights.**

Kultūras ministrija

1.3. AREAS OF SUPPORT

The Areas of Support are the thematic areas that are eligible for support under the Programme. The Fund Operator may select from among the following Areas of Support in order to achieve the Programme objective:

- Democracy, active citizenship, good governance and transparency
- Human rights and equal treatment through combating any discrimination on the grounds of racial or ethnic origin, religion or belief, gender, disability, age, sexual orientation or gender identity
- Social justice and inclusion of vulnerable groups
- Gender equality and gender-based violence
- Environment and climate change

Kultūras ministrija

Izaicinājumi mums visiem

- Medijpratības **vēstnešu** tīkla izveide;
- Esam Eiropas Savienības līmenī aizstāvējuši **finansējuma nepieciešamību** medijpratības stiprināšanas projektiem
 - Taču nereti **problēmas ar grantu iespējām** – tie ir par lielām summām (Latvijas iestādēm, NVO trūkst kapacitātes un līdzfinansējuma)
 - Nepieciešami sadarbības partneri citās ES valstīs (jāveido kontakti)
 - Risinājums – ciešāka sadarbība savā starpā?
 - Ciešāka sadarbība Baltijas valstu starpā (līdzīgas problēmas, piemēram, Krievijas propaganda)

Kultūras ministrija

MEDIJPRATĪBAS APTAUJA

18 ANKETAS (uz 21.martu)

NB! Saite vēl ir aktīva, **atbildes lūdzam pievienot vēl līdz 30.martam!**

<https://www.surveymonkey.com/r/RYXDZJY>

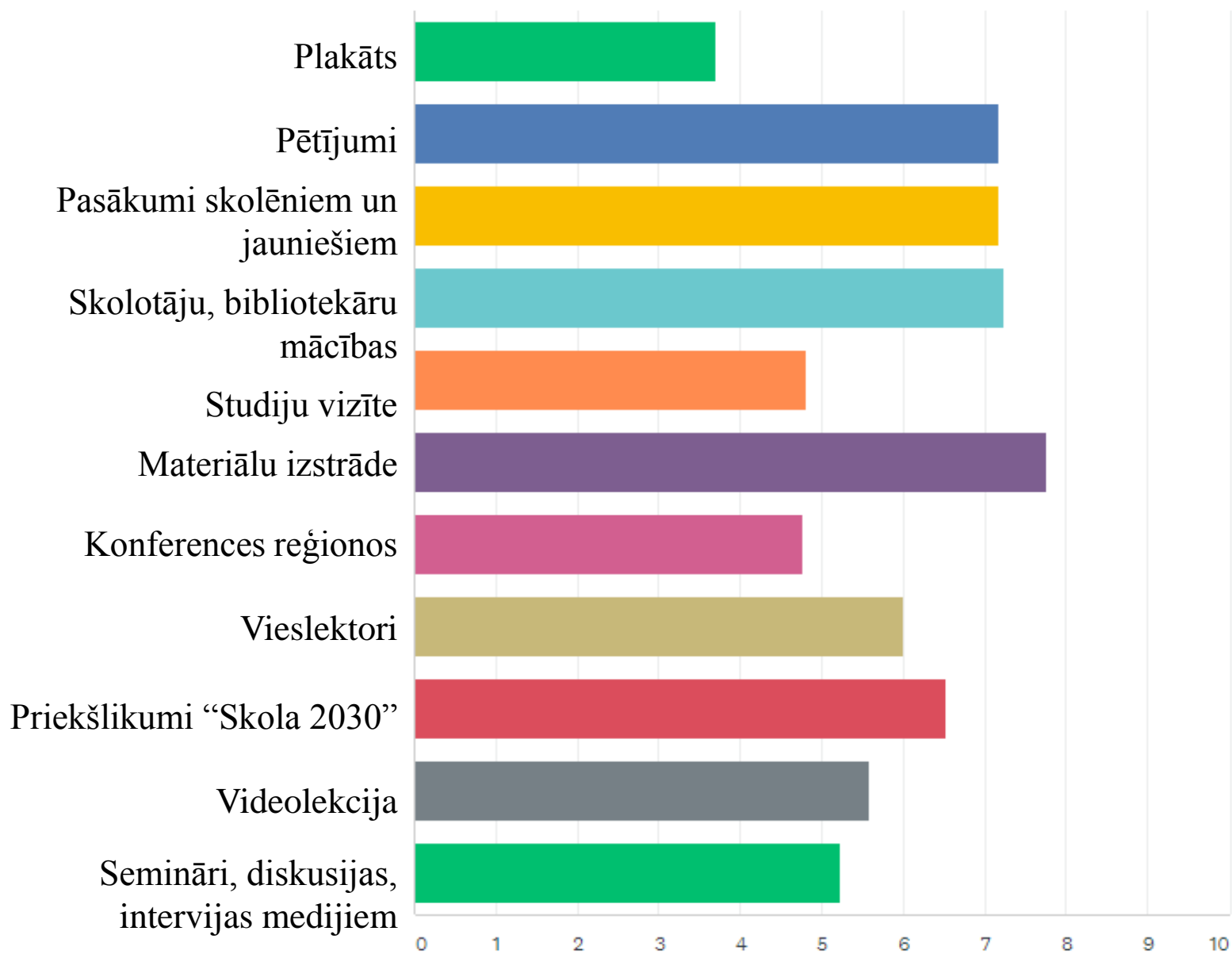
Kultūras ministrija

Anketas līdz
21.marta
plkst. 15.00.
iesūtīja:

- Biedrība "Droši un Koši"
- Latvijas Nacionālā bibliotēka
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centrs (LNB BLC)
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrs
- Vidzemes Augstskola
- Valsts kanceleja
- Nacionālais kino centrs
- SSE Riga Mediju studiju centrs
- Aizsardzības ministrija, Militāri publisko attiecību departaments
- Biznesa augstskolas "Turība" Komunikācijas fakultāte; Eiropas Žurnālistikas observatorija: EJO Latvian, EJO Russian
- British Council pārstāvniecība Latvijā
- Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra
- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija
- Labklājības ministrija
- Latvijas Vēstneša portāls
- Biedrība "Izglītības attīstības centrs" (IAC)
- Baltijas mediju izcilības centrs
- Drošāka interneta centrs

Lūdzu, sarindojiet Kultūras ministrijas īstenotās publiskās aktivitātes medijpratības veicināšanai, Jūsprāt, to nozīmības secībā!

Answered: 17 Skipped: 0

Kultūras ministrija

Paveiktais 2017

Kultūras ministrija

Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB)

Diskusija "Mediju ietekme uz vēlēšanām";

Lekcija jauniešiem "Simulāciju spēle par manipulācijas formām medijos un sociālos tīklos";

Sadarbībā Kultūras ministriju (KM), Latvijas Bibliotekāru biedrību, Ziemeļu Ministru padomes biroju Latvijā organizēta Zviedrijas medijpratības ekspertes **Sofijas Malmbergas (Sofia Malmberg)** **vieslekcija** Latvijas bibliotekāriem "Mediju un informācijpratība bibliotēku kontekstā" (Media and information literacy in a library context);

Sadarbībā ar KM, Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padomi sagatavots un izdots **metodiskais materiāls** bibliotekāriem, skolotājiem, vecākiem "Ceļojums medijpratībā. Idejas nodarbībām ar bērniem bibliotēkās".

Kultūras ministrija

LNB Bērnu literatūras centrs 2017

Organizētajos semināros, konferencēs aktualizēti medijpratības jautājumi: -**prezentācija "Lasīšanas veicināšanas darbs un medijpratība Zviedrijā"** sadarbībā ar Zviedrijas vēstniecību organizētajā seminārā bibliotekāriem "Lasi klusi, lasi skaļi – lasi!" Starptautiskās rakstīprātības dienas ietvaros. Rīga, LNB, 08.09.2017. Auditorija: apmēram 40 dalībnieki, lielākā daļa reģionu galveno bibliotēku bērnu bibliotekāri.

Ziņojums " Vidzemes novadu bērnu un skolu" Medijpratības nodarbības bibliotēkā bibliotēku darbinieku 16. konferencē, Cēsis, 18.10.2017. Auditorija: aptuveni 80 novada bibliotekāri.

Nodarbības LNB BLC pirmsskolas un skolas vecuma bērniem par medijpratību un vizuālo izpratni.

LNB BLC lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2017" kolekcijā **ieklautas grāmatas, kas tieši aktualizē medijpratības jautājumus** – vecāku žūrijas kolekcijā Reičelas Meisijas Stefordas padomu grāmata "Brīvroku mamma: ieteikumi vecākiem, kā nolikt malā telefonu, sadedzināt veicamo darbu sarakstu un pārstāt tiekties pēc pilnības, lai piedzīvotu patiesi būtisko!"; jauniešiem – britu blogeres Zoji Sagas romāns "Meitene tīmeklī".

Atsevišķi pasākumi LNB BLC rīkotajās **Gimeņu sestdienās**, piemēram, tiksianās ar grāmatas "Ucipūci dōmā ārpus kaštes" autori Zani Zustu, lai kopīgi parliecinātos, ka uz katru lietu iespējams palūkoties no dažādiem skatu punktiem, sekmētu vizuālizpratnes attīstību.

Kultūras ministrija

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrs

Sadarbībā ar LU SZF UNESCO Mediju pratības katedru īstenoti **bibliotekāru un pedagogu izglītošanas semināri**, kursu "Ievads medijpratībā" noklausījušies 274 bibliotekāri un 76 pedagogi;

noticis seminārs Sociālo zinību un Latviešu valodas un literatūras metodisko apvienību vadītājiem (115 apmeklētāji);

LNB lasītāju izglītošanas pakalpojums papildināts ar materiāliem medijpratībā.

Kultūras ministrija

Vidzemes Augstskola

2017.gada otrajā pusē turpinājusi pirms gada uzsākto **medijpratības iniciatīvu**.

Galvenie darbības virzieni: formālā studiju satura pilnveide, pētniecība, mūžizglītības aktivitātes, mediju satura kritika un izglītojoša mediju satura veidošana par medijpratības jautājumiem.

Par visām medijpratības aktivitātēm ViA plašāk var lasīt:
<http://va.lv/lv/zinatne/mediju-pratibas-iniciativa>

- 1.**Studiju saturs:** maģistra programma latviešu un angļu valodā;
- 2.**Pētniecība:** jauna medijpratības instrumenta izveide un testēšana;
- 3.**Sadarbība ar skolām:** pirmā Medijpratības skola Valmierā;
- 4.**Sabiedrības izglītošana par medijpratību:** publikācijas un pasākumi;
- 5.**Apmācību cikls mediju profesionāļiem** Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda projekta ietvaros;
- 6.**Gaisinām mītu** par Latviju kā neizdevušos valsti: zinātnei veltīts kalendārs sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju un fondu "Viegli";
- 7.Uzsākta aktivitāte: **Baltijas vasaras skola** 2018.gada jūnijā;
8. Uzsākta aktivitāte: **Stenda izveide** 2018.gada Rīga Dialogue konferencei'.

Kultūras ministrija

Nacionālais kino centrs

Turpinās projekts “Kino skolās” uz www.filmas.lv bāzes.

Piedalās ~750 skolotāju.

Dalība projektā “Eiropas kino klubi” (sadarbībā ar britu, lietuviešu un gruzīnu partneriem, kā arī Barselonas universitāti). Izveidota platforma, kas ļauj izrādīt licencētas Eiropas un arī Latvijas filmas skolu kino klubos.

Pagaidām notiek darbs ar 25 skolotājiem.

Kultūras ministrija

SSE Riga Mediju studiju centrs

Media literacy kurss SSE Riga bakalaura studentiem angļu valodā, sadarbībā ar Re:Baltica.

Journalism Summer School krievu valodā Tallinas apkaimē dzīvojošajiem jauniešiem.

Divas *izbraukuma vizītes*/ praktiskās nodarbības par medijpratību jauniešiem Kurzemes un Zemgales reģionā.

Medijpratības lekcija Jauno līderu akadēmijas dalībniekiem.

Izstrādāta *ziņu pārbaudes pamācība žurnālistiem latviešu, krievu, igauņu, zviedru un angļu valodās.*
News Verification Guide
<http://www.sseriga.edu/en/centres/media-centre/news-verification-guide/>

Kultūras ministrija

Aizsardzības ministrija, Militāri publisko attiecību departaments

Lekcijas **vidusskolās** (medijpratība ir viens no apskatāmajiem jautājumiem),

Lekcijas **iekšējai auditorijai** - Nacionālajā aizsardzības akadēmijā, NBS personālam.

Sadarbība ar **medijiem par dezinformācijas** gadījumiem (preses relīzes, sociālie konti utml.).

Kultūras ministrija

"Turība"

Uzsākts **studiju kurss "Mediju pratība"** visās Biznesa augstskolas "Turība" Komunikācijas fakultātes bakalaura studiju programmās;

Portālu <https://lv.ejo-online.eu/> un <https://ru.ejo.ch/> uzturēšana.

Kultūras ministrija

British Council pārstāvniecība Latvijā

People to People Programmas ietvarā atbaltītas vairākas iniciatīvas un projekti, kas vērsti uz 21.gs pramsju, tajā skaitā medijpratības attīstīšanu, to skaitā:

BCME projekts: Pilna Doma, Mediju Spēles;

LDA: Debašu Līderu skola/ Quo Tu Domā?;

EYP/Tellus: Augusta Nacionālā konference

Kultūras ministrija

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija

Seminārs medijpratībā skolotājiem un žurnālistiem;

Seminārs medijpratībā un video konkurss skolēniem.

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

Medijpratības seminārs jauniešiem.

Kultūras ministrija

“Latvijas Vēstneša” portāls

Izveidota tematiskā rakstu- **infografiku kopa** "Tavai medijpratībai"

<http://demo.lvportals.lv/tags/medijpratiba>

Biedrība “Droši un Koši”

Darbs pie **grāmatas** "Sveika, Rūbij!
Ekspedīcija internetā" izdošanas

Kultūras ministrija

Izglītības attīstības centrs

Profesionālās pilnveides programmas
pedagogiem un **projekts "Atbalsts Latvijas
jauniešu medijpratībai"**

Baltijas Mediju izcilības centrs

Mediju pratības **projekts "Pilna doma"**, kas tiek rīkots sadarbībā ar Britu padomi, ASV vēstniecību Latvijā, LNB un virkni nacionālo mediju. Sīkāka informācija:

www.pilnadoma.lv

Kultūras ministrija

Drošāka interneta centrs

- LAMPA 2017 (**mediju pratības termometrs**) un **semināri ar Norden 4 Latvijas augstskolās**
- 1.septembra pasākums "Medijpratības termometrs" Cēsīs – ģimenes, skolēni
- **3 sociālie eksperimenti** "Viltus kastinga aģentūra", "Ko par bērnu var uzzināt internetā?" "Neeksistējošas ceļojumu aģentūras piedāvājums internetā"
- **Grāmata** "Planēta 7" – publicitāte un ieviešanas semināri

• **Informatīvi materiāli:**

Padomu plakāts:

<https://drossinternets.lv/uploads/materials/files/10-padomi-drosibai-interneta.2.pdf>

Materiāls "Izdomāts vai patiens?"

<https://drossinternets.lv/uploads/materials/files/parbaudi-pirms-dalies-ar-zinam.1.pdf>

Drošāka interneta diena 2017 – vērojama arī tiešsaistē

Jauna mājas lapa, paplašināts izglītojošo materiālu klāsts

Kultūras ministrija

Plāni 2018

Kultūras ministrija

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

Skolēnu ekskursiju papildināšana ar medijpratības uzdevumiem un medijpratības nodarbības;

Medijpratības materiālu tulkošana bibliotekāru auditorijai;

Digitālo prasmju nedēļā NATO Stratcom lekcija par informācijas un ziņu telpas monitoringu un ziņu botiem.

Kultūras ministrija

LNB Bērnu literatūras centrā

Turpināt **nodarbības** LNB BLC pirmsskolas un skolas vecuma bērniem par medijpratību;

Iesaistīties **bibliotekāru, skolotāju** izglītošanā par medijpratības jautājumiem;

Jau ir nolasīts **ziņojums** "Lasi, domā, jautā: medijpratība izglītībā" LU 76. starptautiskajā zinātniskajā konferencē "CĪLVEKS UN TEHNOLOĢIJAS, IZGLĪTĪBAS KVĀLITĀTE", sekcija "Valoda un literatūra izglītības kontekstā", Rīga, 2018. gada 12. februārī;

Skolu bibliotekāru seminārā **prezentācija** "Ceļojums medijpratībā: idejas nodarbībām ar bērniem bibliotēkās", Rīga, LNB, 2018.g. 13.marts (semināra dalībnieku skaits sarakstā ir 225 personas);

Tuvākie plānotie pasākumi: dalība **tiešsaistes diskusijā** "Digitālā realitāte – tieši tāda, kāda tā ir", Rīga, 2018.g. 23.marts;

Semināri bibliotekāriem LNB un reģionos – to saturā plānots iekļaut medijpratības aktualitātes darbā ar bērniem.

LNB BLC rīkotajās **Ģimeņu sestdienās** piedāvāt atsevišķus pasākumus, kas saistīti ar medijpratību. 2018.g. viens šāds tematikas pasākums jau ir bijis – Lindas Liukasas grāmatas „Ekspedīcija internetā” iepazīšana. Grāmatā iekļauti arī praktiski uzdevumi par internetu, tā struktūru, pakalpojumiem, iespējām; saturā aptvertas tēmas par piesardzību un drošību internetā, kā arī interneta ietekmi.

Kultūras ministrija

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrā

Bibliotekāru un pedagogu izglītošana
medijpratības jautājumos

Kultūras ministrija

Drošāka interneta centrs

- Vaifijs mazajiem – bērnu dārzniekiem.
Formāts – **animācijas filmas**, publicitātes un ieviešanas kampaņa;
- Turpinām **pedagogu izglītošanu** (medijpratības radošās lekcijas 20-30 pedagogu grupām, 6h);
- Turpinām darbu ar tiešo auditoriju – **skolēniem**: konkursi tiešsaistē, Drošāka interneta diena, stāstu konkurss “Tā man reiz gadījās...”;
- Diagnostika 3. un 6.klasei** aprīlī, datu analīze, prezentēšana;
- LAMPA 2018** – Ziņu studija;
- Turpinās **tālākizglītotāju** sagatavošana.

Kultūras ministrija

Vidzemes Augstskola

Baltijas **vasaras skola** 2018.gada jūnijā;

Vairākas **paneļdiskusijas** un uzstāšanās IV
Pasaules latviešu zinātnieku kongresā jūnijā;

Stenda izveide 2018.gada Riga Dialogue
konferencēi jūnijā.

Kultūras ministrija

Valsts kanceleja: “Esam gatavi iespēju robežās **līdzdarboties** Kultūras ministrijas un citu institūciju iniciatīvās”;

Nacionālais Kino centrs: turpinās **iesāktos** projektus;

SSE Riga Mediju studiju centrs: Igaunijā notiks žurnālistikas **vasaras skola** jauniešiem (16-18 gadīgiem) krievu valodā;

Lekcijas Jauno līderu akadēmijā un cituviet pēc pieprasījuma;

Biedrība “Droši un Koši”: sadarbībā ar Latvijas Drošāka interneta centru piedalīsies **grāmatu svētkos** Madonā.

Kultūras ministrija

Aizsardzības ministrija, Militāri publisko attiecību departaments: Lekcijas vidusskolās, lekcijas iekšējai auditorijai, sadarbība ar medijiem.

Turība: Eiropas Žurnālistikas observatorijas portālu <https://lv.ejo-online.eu/> un <https://ru.ejo.ch/> uzturēšana

British Council pārstāvniecība Latvijā: Turpinās **BCME:** Pilna Doma/Mediju Spēles un **LDA/Quo Tu domā:** Debašu līderu skolas aktivitātes;
Fonds DOTS: LAMPAs Sarunu skola.

Kultūras ministrija

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija:
Medijpratības seminārs/kursi skolotājiem;

Izglītības attīstības centrs: Projekts "Atbalsts Latvijas jauniešu medijpratībai";

Latvijas Vēstneša portāls:

- Turpināt papildināt **rakstu kopu** "Tavai medijpratībai" ar jaunām publikācijām;
- Jau organizēta LV portāla **diskusija** par jauniešu medijpratības attīstības vajadzībām un iespējām (23.02.2018);
- VSIA "Latvijas Vēstnesis" **konference "Runā valsts"** - viens no paneļiem "Nākotnes saziņa; burbuļi, roboti, grābekļi";
- LV portāla līdzdalība sarunu festivālā "**Lampa**" diskusijas rakurss- informācijas masa un mūsu saziņas formas;

Baltijas Mediju izcilības centrs: Projekts "Pilna doma", izstrādes stadijā ir arī citi projekti.

Kultūras ministrija

Ar tiem, kuri aptaujas anketā ir norādījuši e-pasta adresi saistībā ar konsultācijām, tuvāko nedēļu laikā sazināšos, lai norunātu tikšanās laiku!

Kultūras ministrija

Uz tikšanos @

Kultūras ministrija

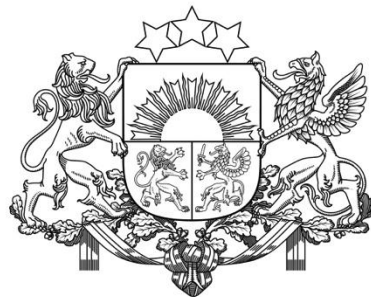
Noslēgumā

- Lūgums informāciju par plānotajām/ uzsāktajām/ noslēgtajām medijpratības aktivitātēm sūtīt Kultūras ministrijai (uz e-pasta adresi: Klinta.Locmele@km.gov.lv)
- Nākamā sanāksme: 2018.gada beigas/ 2019.gada sākums

Kultūras ministrija

Ieteikumi un ierosinājumi

Kultūras ministrija

Paldies par uzmanību!

Klinta.Locmele@km.gov.lv